

(Ф 03.02 – 92)

НАЦІОНАЛЬНИЙ Авіаційний університет
Навчально - науковий Юридичний інститут
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
Директор ІНЮІ

«21» 06 2016р. І. Сопілко

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
методичної роботи

«21» 06 2016р. Т. Іванова

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
„Історія правових і політичних вчень”

Галузь знань: 0304 “Право”
Напрямок підготовки: 6.030401 “Правознавство”

Курс – 3 Семестр – 5

Лекції – 34 Екзамен – 5 семестр

Практичні заняття – 34

Самостійна робота – 67

Усього (годин/кредитів ECTS) – 135/4,5

Індекс № Р - 9 - 6.030401 / 15-5.4

СМЯ НАУ РНП 13.01.01-01-2016

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 2 із 13	

Робочу навчальну програму дисципліни «Історія правових і політичних вчень» розроблено на основі робочого навчального плану № РБ- 9 - 6.030401/15 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.030401 "Правознавство", навчальної програми цієї дисципліни, індекс Н 9-6.030401/15-5.4, затвердженої ректором «22» 06 2016р. та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила
доцент кафедри теорії та
історії держави і права _____ В. Череватюк

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 13 від «9» 06 2016р.

Завідувач кафедри _____ І.Бородін

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри напряму 6.030401 "Правознавство" – кафедри повітряного і космічного права, протокол № 6 від «14» 06 2016р.

Завідувач випускової кафедри _____ С. Юлдашев

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Юридичного інституту протокол № 6 від «15» 06 2016 р.

Голова НМРР _____ В.Вишновецький

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 3 із 14	

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ	4
2. Зміст навчальної дисципліни	4
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять	5
2.2.1 Лекційні заняття, їх тематика та обсяг	5
2.2.2 Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	6
2.2.3 Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Список рекомендованих джерел.....	7
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання.....	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8

ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Історія правових і політичних вчень» та «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.15 №37/роз,

Рейтингова система оцінювання (РСО) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

РСО передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також екзаменаційної або залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Модуль №1 "Історія правових і політичних вчень", як наука і навчальна дисципліна. Політико-правові вчення Сходу, Античності, Середньовіччя та епохи просвітництва "					
1.1	Історія правових і політичних вчень, як наука та навчальна дисципліна.	7	2	2	3
1.2.	Політичні та правові вчення у країнах Стародавнього Сходу.	9	2	2	5
1.3	Політичні та правові вчення мислителів Стародавньої Греції	7	2	2	3
1.4.	Політико-правова думка Стародавнього Риму	7	2	2	3
1.5	Світські та християнські політичні та правові вчення в Західній Європі періоду середньовіччя.	9	2	2	5
1.6.	Витоки і формування української правової і політичної думки (X –XVI ст).	10	2	2	6
1.7	Англійські та італійські політичні та правові вчення просвітницького спрямування	7	2	2	3
1.8.	Французькі просвітники про державу і право	6	2	1	3
1.9	Модульна контрольна робота №1	4		1	3

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 5 із 14	

Усього за модулем №1		66	16	16	34
Модуль №2 "Політико-правові вчення в період формування та розвитку громадянського суспільства(XVII - XXI ст.)"					
2.1	Політичні та правові вчення в США в період формування та становлення державності	8	2	2	4
2.2.	Політико - правова думка представників німецької класичної філософії	8	2	2	4
2.3	Лібералізм як напрям політико-правової думки	8	2	2	4
2.4	Історична школа права, зародження та розвиток анархізму	8	2	2	4
2.5	Позитивізм як напрям в історії правових і політичних вчень	8	2	2	4
2.7	Правові вчення в Україні в кін. XIX на поч. XX ст.	5	2	2	2
2.8.	Правові і політичні вчення Богдана Кістяківського і Михайла Грушевського	5	2	-	2
2.9	Соціологічна та психологічна школа права	7	2	2	3
2.10	Сучасні політико-правові вчення	7	2	2	3
2.11	Модульна контрольна робота №2	5	-	2	3
Усього за модулем №2		69	18	18	33
Усього за 5 семестр		135	34	34	67

2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 "Історія правових і політичних вчень", як наука і навчальна дисципліна. Політико-правові вчення Сходу, Античності, Середньовіччя та епохи просвітництва"			
1.1	Історія правових і політичних вчень, як наука та навчальна дисципліна	2	2
1.2	Політичні та правові вчення у країнах Стародавнього Сходу	2	2
1.3	Політичні та правові вчення мислителів Стародавньої Греції	2	2
1.4	Політико-правова думка Стародавнього Риму	2	2
1.5	Світські та християнські політичні та правові вчення в Західній Європі періоду середньовіччя.	2	2
1.6.	Витоки і формування української правової і політичної думки (X –XVI ст).	2	2
1.7	Англійські та італійські політичні та правові вчення просвітницького спрямування	2	2
1.8.	Французькі просвітники про державу і право	2	2

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 6 із 14	

Усього за модулем №1		16	16
Модуль №2 "Політико-правові вчення в період формування та розвитку громадянського суспільства(XVII - XXI ст.)"			
2.1	Політичні та правові вчення в США в період формування та становлення державності	2	2
2.2.	Політико - правова думка представників німецької класичної філософії	2	2
2.3	Лібералізм як напрям політико-правової думки	2	2
2.4	Історична школа права, зародження та розвиток анархізму	2	2
2.5	Позитивізм як напрям в історії правових і політичних вчень	2	2
2.6	Правові вчення в Україні в кін. XIX на поч. XX ст	2	1
2.7.	Правові і політичні вчення Богдана Кістяківського і Михайла Грушевського	2	1
2.8	Соціологічна та психологічна школа права	2	2
2.9	Сучасні політико-правові вчення	2	2
Усього за модулем №2		18	16
Усього за 5 семестр		34	32
Усього за навчальною дисципліною		34	32

2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практичні заняття	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 "Історія правових і політичних вчень", як наука і навчальна дисципліна. Політико-правові вчення Сходу, Античності, Середньовіччя та епохи просвітництва"			
1.1	Предмет, завдання і методологія курсу "Історія правових і політичних вчень".	2	1
1.2	Політико-правові вчення Стародавнього Китаю та Стародавньої Індії.	2	3
1.3	Політичні і правові погляди Аристотеля та Платона	2	1
1.4	Правова і політична думка Цицерона та римських юристів	2	1
1.5	Вчення Томи Аквінського, Марсилія Падуанського та Ніколо Макіавеллі про державу і право	2	3
1.6	Зародження та розвиток українських правових та політичних вчень	2	4
1.7	Політико-правова ідеологія епохи Просвітництва у Франції	2	1
1.8	Вчення про державу і право Т. Джефферсона та Т. Пейна	1	-
1.9	Модульна контрольна робота № 1	1	3
Усього за модулем №1		16	17
Модуль №2 "Політико-правові вчення в період формування та розвитку громадянського суспільства(XVII - XXI ст.)"			
2.1	Вчення про державу і право Е. Канта та Г.В.Ф. Гегеля	2	2

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 7 із 14	

2.2	Політико-правове вчення Т. Гоббса Дж. Локка	2	2
2.3	Історична школа права	2	2
2.4	Лібералізм як напрям в політико-правових вченнях	2	2
2.5	Позитивізм як напрям в історії правових і політичних вчень	2	2
2.6	Соціологічна школа права	2	2
2.7	Зародження та розвиток анархізму	2	2
2.8	Правові вчення в Україні в кін. XIX на поч. XX ст	2	1
2.9	Вчення про верховенство права	1	-
2.10	Модульна контрольна робота № 2	1	3
Усього за модулем №2		18	18
Усього за 5 семестр		34	35
Усього за навчальною дисципліною		34	35

2.2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
5 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	32
2.	Підготовка до практичних занять	29
3.	Підготовка до модульних контрольних робіт	6
Усього за 5 семестр		67
Усього за навчальною дисципліною		67

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1. История политических и правовых учений: Учебник / Под ред. В. С. Нерсесянца. — М.,:Мисль, 2002.-565 с.
- 3.1.2.Марчук В.П Марчук Г.В. Історія політичних і правових вчень Навч. посібник. К.: Д П Вид. Дім Персонал, 2009.-480 с.
- 3.1.2. Мірошніченко М. І., Мірошніченко В. І. Історія вчень про державу і право: Навч. посіб. — К.: АТІКА, 2001.-245 с.
- 3.1.3. Шульженко Ф. П., Андрусак Т. Г. Історія політичних і правових вчень: Навч. посіб. — К.: Юрінком, 2001.-346 с
- 3.1.4. Шульженко Ф. П., Наум М. Ю. Історія вчень про державу і право: Курс лекцій. — К.: Юрінком, 1997.-286 с.
- 3.1.5. Шульженко Ф. П. Історія вчень про державу і право: Курс лекцій. — К.: Юрінком, 2004.-240 с.

Додаткові рекомендовані джерела

- 3.2.1. Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень нової доби. Навч.посібник.-К.: Центр учбової літератури, 2008-414 с
- 3.2.2. История политических и правовых учений: Хрестоматия / Под общ. ред. проф. Г. Г. Демиденко. — Харьков: Факт, 1999.-580 с

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 8 із 14	

3.2.3. Історія вчень про право і державу. Хрестоматія для юридичних вузів і факультетів. 2-ге видання, допов. І переробл. / За ред. Г.Г. Демиденко. – Х., 2002.-456 с.

3.2.4. Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л. Історія політичної думки. — К.: Основа, 1997.-380 с..

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4
1	Методичні рекомендації і плани практичних занять	1.1-1.8, 2.1-2.9	65 прим
2.	Методичні рекомендації до виконання СРС	1.1-1.8, 2.1-2.9	3 прим електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1. Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

5 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Відповідь на практичному занятті	20 (56×4)	Відповідь на практичному занятті	20 (56×4)	
Ведення робочого зошита	5	Ведення робочого зошита	5	
Експрес контрольна робота	8 (46×2)	Експрес контрольна робота	8 (46×2)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 20 балів</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 21 бал</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	
Усього за модулем №1	43	Усього за модулем №2	45	
Семестровий екзамен				
Усього за 5 семестр				100

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 9 із 14	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Відповідь на практичному занятті, ведення робочого зошита	Виконання експрес контрольної роботи	Виконання модульної контрольної роботи	
5	4	9-10	Відмінно
4	3	8	Добре
3	2,5	6-7	Задовільно
менше 3	менше 2,5	менше 6	Незадовільно

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка виражається в балах та за національною шкалою відповідно до табл. 4.3.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Модуль №1	Модуль №2	Оцінка за національною шкалою
39-43	41-45	Відмінно
33-38	34-40	Добре
26-32	27-33	Задовільно
менше 26	менше 27	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4, 4.5).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки в балах оцінці

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Історія правових і політичних вчень"	Шифр документа	СМЯНАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 10 із 14	

оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
Екзамен.	
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)	Підпис особи,	Дата внесення	Дата введення
---------	--------------------	---------------	---------------	---------------

	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного	яка внесла зміну	зміни	зміни

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				